مردم

روزنامه هفتگی

صاحب امتیاز: صفر بوعلی

سال نهم . شماره ۱۱۹ دو شنبه ۲۹ تیر ۱۳۲۱ برابر با ۲۰ ژوئیه ۱۹۴۳ تلفن شماره ۵۰ دسار — نمره ۹۶۴۸

روز شنبه ۳ مرداد ماه محاکمه میرغضب رکن‌الدین مختار جنایتکار مشهور ایران شروع خواهد شد

دم خروس

مردم با جمعه آقای انحصارچی را که از خدمات گاه‌به‌گاه آقای هژبری وده مشاهده کرده و امروز مشاهده می‌کنند بخوبی می‌شناسند. آقای انحصارچی برای برج بکمن ۵ ریال را با پنج ۵ تومان برابر و برج را مبدل به آکون کرده بود و عموماً که دارند میخواهند بازهم بهای برنج را بالا ببرند — چنانکه در سال‌های اخیر بوقت ثابت کرده که این افزایش بهای برنج زیان توده وده حتی در آن شهرستان هم برنج کافی برای خوراک اهالی بعمل نمیشود — همکار از طرفی پول پارا بالا برده و از طرف دیگر وضع خواربار مردم گیلان را بدتر و بدتر ساخته است.

اینک موقع درو گندم رسیده و از گوشه و کنار سر و صدا بلند است که خرید و فروش غله باید آزاد باشد تا مالکین از روی رضا و رغبت گندم جوی خود را بازار بیاورند و بموقع برنج قید و شرط خود بیاورند که موفقیت بفروشند تا نان و آبدان شود و صدهای کنونی بر طرف گردد. و روز پیش روزنامه ای که حامی آزادی بازرگانی است قضیهٔ آزادی خرید و فروش غله را با روش مخصوصی مطرح قرار داده و میخواست از این راه جای گرانی و کمیابی عکر آزادی خرید و فروش غله بکند.

بقول این روزنامه استدلال طرفداران آزادی خرید و فروش غله اینست که میگویند دولت در حال حاضر و در سال جاری نمیتواند شخصه نان کشور را اداره و تأمین کند و اگر خواهند نان بخوری اداره شود باید اداره امور آنرا بدست خود مردم سپرد و خرید و فروش غله را آزاد کرد و بهای آن را بمقتضای قانون عرضه و تقاضا بود. دولت هرقدر سعی و اهتمام داشته باشد نمیتواند قادر بجلوگیری از اختکار غلات چنانکه باید و شاید نیست. چون مردم می‌بینند که گندم و جو آنها را در بازار آزاد بهتر خریداری می کنند و بدین جهت حتی الامکان سعی دارند بدولت نه دهند و حتی خودرا اختکار کنند یا بهبهای بدستهای دیگر بفروشند. ولی اگر دولت خرید و فروش گندم را آزاد نماید. زارع و دهقان مازاد غلات خودرا مانند سایر محصولات زراعی خویش بیازار عرضه میکند و می‌فروشد و از اینرو گندم فراوان میشود.

ما هم تصدیق میکنیم که اگر دولت خرید و فروش غله را آزاد کند جنس فراوان خواهد شد و دیگر طمع مالکان غصه‌جوش خواهد آمد و گندم خود را بازار خواهند آورد و بهای دلخواه خود خواهند فروخت ولی گندم و نان مصرفی بسایر کالاها دارد که از نظر صاحبان گندم مجموعه شده و اعتبار آن بمقدار و آن فرق مختصر اینست که نان غذای همه افراد کشور است و بدولت اجازه داد که بافوت عمومی مردم باری شود و همان باری را که بر سر برنج آورده اند بر سر گندم هم بیاورند.

اگر بهای نان بالا برود بهای همه کالاها یکمرتبه بالا خواهد رفت و زندگانی دشوار خواهد شد و بسا اشخاص که از گرسنگی خواهند مرد یا اگر کسی پول نداشته باشد میتواند ازسبزی و میوه و ماست و پوشاک چراغ گرایه خانه و سایر حوائج ضروری صرف‌نظر کند ولی از نان نمیتوان صرف نظر کرد زیرا حیات اکثریت مردم کشور منوط بآنست. قوانین عرضه و تقاضا که اقتصادیون سرمایه‌دار وضع کرده اند و دهها برج بچارگان می‌کشته بایدار قضیه نان دخالت داشته باشد. آرزوش حیات عمومی بالاتر از اینست که دستخوش این گونه قوانین واقع شود!

تجربهٔ کشورهائی که درجنگ بیطرف بسیر درمواقع فوق العاده که حیات ومو جودیت ملل درخطر است میگوید این قبیل قصادیرا که ضررا برای دهها میلیون دسته‌ای وضع شده زیر پا میگذارند. اگر بناود امروز در انگلستان یا در امریکا قانون عرضه و تقاضا رامج بموقع بکار بود و مواد اولیه اجرا میشد شکست و نابودی آن کشورها مسلم بود ولی چون متصدیان امور خطر عمومی را حس می کنند و مقاصده ایه ای مانند تأمین حیات توده و کامیابی درجنگ مورد نظر ایشاست بهای همه کالا مارا تحت نظارت دولت قرار میدهند وسود سرمایه داران را محدود میکنند و می گذارند که مثلاً در انگلستان پس از دوسال و بیم چنگ بهای زندگی از ۳۰ درصد تجاوز کند و اینت افزایش هم بیشتر جنبهٔ زیاد شدن کرایه وحق بیمه موادی بوده که ازخارج وارد میشود.

مضحک اینجاست که طرفداران آزادی خرید وفروش غله نام دهقان و زارع راهم بمیان میآورند وبرای آنها دلسوزی می کنند و بوا خواهی ایشان قیام میبایند! همه میدانند که برزگر و کشاورز ایرانی زمین و آبی ندارد و بطور کلی فقط ۱ پنجم آنچه عمل میآورد جنوان دست مزد میگیرد درحالیکه صاحبان املاک چهار پنجم دسترنج اورا بخود اختصاص میدهند. سهم زحمت کافی برای مورث خود و زن وبچهٔ او نیست وچه مایس از پدست آمدن حاصل باید با مرارت خواهش و التماس روبشهر آورده از ارباب مساعده بگیرد تا نان بقیه سال را تأمین نماید و در سر خرمن آن مساعده را پس داده وهمیشه مدیون ارباب باشد پس دیگر مارادی در کار نیست که. غروشد و استکار کند و بهای گزاف بازار آورد وخود را تاج قرون مقدس عرضه و تقاضا که تیران آزادی فراوانش تنها باید سرمایه داران پس بنماید پس خوشا بحال خرید و فروش غله از کرکترهای گرسنه وسیاه بخت ایران خودداری کنند و بسلک اروپا نپیوندند که هیچ شخص خیر و آگاهی دروغشان رابباور نخواهد کرد و برشتان هم خواهد خندید.

بقیهٔ ما آزادی خرید وفروش غله بهای آن مردم را بالا خواهد برد و چون تودهٔ مردم توانائی آنرا بخواهد داشت که چنین بهائی را بپردازند گرسنه خواهند ماند — برای انباشتن جیب چند هزی نباید اجازه داد خودسری و اجحاف کسانی ازحد بگذرد و گندم هم دچار سرنوشت برنج گردد. از طرف اکثریت مردم از جیب چند نفر بالاتر است. اینکه زمزمه‌ها بآسایش عمومی زیان مرساند حرفی برای گسانی که قصد بمیان آوردن عواقب وخیمی خواهد داشت خرید و فروش غله باید در دست دولت باشد — دولت موظف است بهروسیله که لازم آید گندم را برای تأمین غذای مردم فراهم کند و نگذارد معدودی از راه استکار و گرانفروشی باجان مردم بازی کنند واین یوم مروسهارا خوب است نشان بدهند.

نظری بصحنه‌های مختلف جنگ

از چند هفته پیش دولت آلمان چنین وانمود میکرد که آلمان در جبههٔ شرقی بحالت دفاع است و فقط بعملیات محدودی دست میزند تا جبههٔ خود را مستحکم کند و بعد بحمله بزرگی دست بزند. ولی از چند روز پیش معلوم شد که این حمله بزرگ شروع شده است. حملهٔ آلمان بجبههٔ شرقی از سه نقطه شروع شده است. یکی از نقطهٔ بلگورود که در ۴۰ کیلومتری شمال خارکوف است. دیگری از نقطهٔ بلگورود که در ۴۰ کیلومتری شمال خارکوف است. سومی از نقطهٔ بلگورود که در ۴۰ کیلومتری شمال خارکوف است.

حسین نیرومند یا دیکتاتور سابق زندان

مدتها بود که ما در انتظار آن بودیم که دولت ایران بوسیلهٔ مأمورین مخصوص خود از حسین نیرومند یا دیکتاتور سابق زندان تحقیق کند و او را بمحاکمه بکشاند. ما بارها در این باره نوشته بودیم و از دولت خواسته بودیم که این کار را بکند. ما بارها در این باره نوشته بودیم و از دولت خواسته بودیم که این کار را بکند. ما بارها در این باره نوشته بودیم و از دولت خواسته بودیم که این کار را بکند.

مختار جنایتکار!

مختار جنایتکار

پرونده مختاری

توقیف حسین نیرومند

قضاوت تاریخ

جزئیات کاری نمیتوان کرد

تصحیح لازم

لحن روزنامه های مسکو نرم تر

اوضاع جبهه جنوبی بیش از پیش رضایت بخش است

مسکو - دور شدن از ضربه مهلک ارتش سرخ و دور شدن خطر سقوط استالینگراد باعث شده است لحن روزنامه های مسکو نسبت به اوضاع جبهه جنوبی بیش از پیش رضایت بخش باشد. روزنامه ها مرتبا از پیشرفت قوای آلمانی ها در جبهه استالینگراد سخن میگویند و از عملیات قوای روسی در این جبهه بعنوان عملیات دفاعی یاد میکنند

متن ادعانامه دادستان

دیوان کیفر رادع اقل عدرس
ریاست دادگاههای دیوان کیفر
کارکنان دولت

وسیله‌ان ۲ محمود مستوفان پسر مصطفی چهل وهفت ساله دارای عیال وفرزند متعدد اهل ایران ولیس‌پیشه شهربانی کاشمر ۲ محمد کاظم حیاسوزی پسر محمد حسین پنجاه و سه ساله‌دارای عیال و اولاد مسلمان تبعه ایران اهل وساکن تهران حبس ۹ هودلاحات مکروه آشار وحبس پیشین پلیس شهربانی مشهد و بانسار مصور وفاز پسر مصطفی ۴۵ ساله دارای عیال و اولاد مسلمان تبعه ایران اهل وساکن تهران ولی آباد و رکن الدین معمار فرزند کریم دارای زن وفرزند مسلمان تبعه ایران اهل وساکن تهران عیال پرهای پنجاه و ... ولیس پلیس اداره کل شهربانی که همگی بدستور دادستان دیوان کیفر ارتشای هستند در شب دهم آذر ماه ۳۱۶ در کاشمر مرتکب قتل مرحوم سید حسن مقدس شده‌اند.

شرح قضیه و دلایل آن طبق رسیدگی ها اینکه عمل آمده این است که مرحوم سید حسن مدرس از اه از سال ۳۰۷ تحت نظر شهربانی و لشکر شرق در رود و سواب ۴ تبعه بوده در آبانماه ۳۱۶ شهربانی ارلشکر تحویل و بکاشمر انقل میدهد بدین ترتیب که در ۱۶/۸/۱۴ پاسبان نوائی رئیس شهربانی خراسان طی شماره ۸۰۳۴ اداره کل شهربانی تلگراف میکند و از ستاد ارتش شرق طی ۲۵۵۹ منویه‌ه حسب الامر مهان مطاع اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مقرر گردیده سید حسن مدرس بنگلی تحویل مامورین شهربانی شود ومامورین لشکر مراقبت نمایند ل ا ۴ شهربانی رود دستور داده شد دقیقا در مراقبت مشارالیه دقت نماید.

اداره کل ... بانی از جواب تلگراف نامبرده دستور داده که کاملا از مدرس مراقبت شود که با خارج مکاتبه نشود وهیچکس هم او را ملاقات نکند.

پاسبار نوائی در پاسخ این دستور گزارش تلگرافی ذیل را داده است:

چون خواف مضافه سرحد افغانستان ومعمل ساکنی نیست فلذا مورد اقامت وکار اشرار نبوده با برداشتن ساحلو که پست سرباز یک نفر گروهبان یکنفر استوار یکنفر مسئول مراقبت زندان بوده‌ا وقت مامورین شهربانی که گاه سیزده نفر واغلب اوقات شهربا هم ابهمدار میباشند درچنین حال که زندانی مزبور با پنج مرد فرسوده وفاقد اسلحه گردن بست نگهداری اورا در آنجا ماضی نمیدانیم را ممکن است اشرار اقدامی روی سیاست نفیمه مقصدی اورا ربوده چنانچه اجازه فرمایند بطیس باکاشر اعزام در آنجا نگاهداری شود و یا اینکه اقلا ده نفر پاسبان و یکنفر سرپاسبان بمامورین خواف اضافه گردد.

اداره کل شهربانی شهربانی مشهد اینطور جواب داده:

وقتی شهربانی آنجا نتواند یکنفر پیر مرد فرسوده را مراقبت که کار دیگری از او ساخته نیست مشارالیهرا تحت مراقبت یکنفر پاسبار لایق ودو سرپاسبان با اتومبیل درسته معلا کاشمر انتقال داده ودر شهربانی آنجا مقرراً تحت مراقبت کامل درآمده‌ای شود و بچیچوجه نباید او را کسی ملاقات یا مکاتبه نمایدرئیس شهربانی آنجا مسئول نگهداری او خواهد بود.

بموجب دستور بالا مرحوم مدرس بکاشمر منتقل شده وگزارش آنرا نوائی طی ۲۹۲۴ - ۱۳۱۶/۸/۲۹ بما اطلاع داده و حوسیله رئیس شهربانی کاشمر رسیدان ۲ انتظاری که بشهادت احضار شده‌اند و شهادت آنها در ضمن تحقیقات بعمل آمده بشرح ذیل است:

۱ - سرهنگ مسعود نگهبان دادگستری وعلی دستوری زندانبان

بطوری که ولی در تحقیقات اظهار داشته چون فلا دومرتبه وارد نگهبانی مدرس نبو دستور داده احدی مشارالیه حاضر این قبل نبوده ورا بتهران احضار و در سی ام آبان تهران حرکت نموده و باستار مصور وفاز جاده‌ی ریاست شهربانی خراسان منصوب‌دار نوائی آذر مشهود ارد مشهود

مطابق مکاتبه پست وعده مراس مصار دستور قل‌مدرس را دریافت داده ولی وقتی وارد از موثی اظهار میدارد که موقع حرکت خراسان سرپاس مصار پاکت سربسته و لاک شده بوده و اظهار داشته آن پاکت را در مشهد باور جواسوزی معمد که مامور وزیر دارد باید بجاید هنوز نگشوده‌ا این مامورین برود و با تهران حرکت کند مشارالیه نیز در مشهد آن پاکت را باکتر باور جواسوزی دانستم راکس کل شهربانی اورا از اطلاع کرده وبا نبرده پاکت را در اطاق وی باز کرده وخوانده و آنرا پاره کرده ودر بخاری ریخته و گفت باید با دق جیب خلع مامورین جنوب خراسان برای بازرسی برود او هم برای وی حکم صادر نموده وتعریف کرده است

ملاصه وقار پس از ورود بمشهد جواسوزی وجیب شه منجم وف شهر ومیر غضب و ضارا مأمون ما وزیر بازرسی جنوب خراسان و باعثا برای قتل مدرس کاشمر مرفستمو مشارالیها مصر ششم آذر وارد کاشمر شوهو چون امداری رئیس شهربانی کاشمر حاضر باشهد قتل مدرس بوده ومورا مشارالیه راستهم اعزام وعلامرضای جی مامورحفاظت مدرس از کاشمر خارج ومدرس راتحویل محمودمستوفیان داده ومشارالیه بمکمات شهربانی کاشمر درآراه انجام این مامور بشاه بمشهود

مستوفان در هشتم آذر شرح این راسبر پاسبان یکم شعاعی وشه‌دار این موقع که‌جناب آقای باور تشرف فرمای کاشمر گردیده‌امدت رفرموده‌ا کشایشه‌ه کارهای اداری که‌دارید بایستی لازمه‌مراقبت راداز معذلت از شخصی که آقای فلامرضی جی داروی بشامر مرفی بنایست‌ایده اینکه احمدی واو موداز حل مراوده‌ملاقات و مکاتبه با او ندارد و هیچ‌ین شخص مرور یا اشته‌این متی پاسبانهای که‌برای مراقبت او گماشته میشود نگذارند احدی با او ملاقات کند و مکاتبه‌ای نماید و هیچ‌یک از مراجعین را نزد او راه ندهند و مراقبت کامل بعمل آورند و بهیچ‌وجه نگذارند کس

محاکمه کارگران بهشهر

- ٤ -

دهد ولی اگر کسی برعلیه حکومت مشروطه که رژیم سیاسی فعلی ایران است اقدامی نماید (چنانکه در دوره بیست ساله گذشته چنین اقداماتی شده و منجر بمرتکبین مجازات شده اند) مرتکب جرم سیاسی شده است

آقای دادستان در ضمن بیانات ابدا برای اینکه جرائم ارتکابی آن جناب را ثابت نموده باشد اقدام و عقیده حکمت ملی و آزادی را که در ابتدا نامه قید شده حذف نموده ولی بنظر من چون ادعا نامه ملاک شکایت محاکمه است این اصلاح اشتباه مزبور در جریان امر مؤثر نخواهد بود بلکه قابل اقدام و جدیر بتوجه اینست که دلائلی که دکتر شایگان اقامه نموده و آقای دادستان بر آنها ایراد گرفته اند چه بوده است

آقای دکتر شایگان در دفاع خود گفته اند که چون در ادعا نامه اقدامی که از طرف ایشان بعمل آمده ذکر نشده است نمیتوانند از عهده دفاع برآیند و این ایراد بنظر من وارد نیست زیرا در ادعا نامه ذکر شده است که متهمین در جلسات مخفی حزب توده ایران شرکت داشته اند و در این جلسات مخفی تصمیم بر اقدامات مخالف با امنیت و استقلال کشور و حکومت ملی گرفته اند و این تصمیم بعمل درآمده است و بنابراین ذکر جزئیات اقدامات متهمین در ادعا نامه ضرورتی نداشته و ندارد و کافی است که در ادعا نامه ذکر شده باشد که متهمین در جلسات مخفی حزب توده ایران شرکت داشته و در آن جلسات